

Windpark Krammer Voorstel EHS Compensatie

Opdrachtgever : Windpark Krammer B.V.

Kruisland, 22 april 2014
Memo nummer 2013/24
Ecologisch Adviesbureau Henk Baptist
Brugweg 6
4756 SM Kruisland
0167 533272
henk@habitatrictlijn.nl

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inleiding

In verband met de ontwikkeling van windpark Krammer is een MER opgesteld en worden een Rijksinpassingsplan en bijbehorende vergunningaanvragen voorbereid waarover een gecoördineerd besluit wordt genomen door de Minister. In het MER is beschreven dat de ontwikkeling van windpark Krammer effecten heeft op de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) zoals deze in het Omgevingsplan Zeeland is begrensd. Op grond van het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 en de provinciale verordening ruimte moet de fysieke aantasting van de EHS als gevolg van de plaatsing van windturbines, opstelplaatsen en toegangswegen worden gecompenseerd. De compensatie moet zeker worden gesteld in het inpassingsplan of gelijktijdig met het inpassingsplan (overeenkomst)

Beleidskader

De begrenzing van de EHS in Zeeland is door Gedeputeerde Staten vastgesteld in het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018. In het Omgevingsplan en de Verordening ruimte zijn de spelregels opgenomen over hoe om te gaan met de EHS. Wijzigingen van de EHS-begrenzing worden door Gedeputeerde Staten vastgesteld in het Natuurbeheerplan Zeeland. Dat plan wordt jaarlijks geactualiseerd.

Figuur 1 Begrenzing van de 'Zeeuwse' Ecologische Hoofd Structuur.

Compensatiebeginsel

Indien op grond van zwaarwegende maatschappelijke overwegingen bestaande natuur wordt aangetast, dient er natuurcompensatie plaats te vinden. Toepassing van het compensatiebeginsel geschiedt door achtereenvolgens de volgende stappen te doorlopen:

1) Landschappelijke inpassing en mitigatie.

De initiatiefnemer is verplicht invulling te geven aan het voorkomen of verminderen van de nadelige effecten. Dit kan door landschappelijke inpassing en overige mitigerende (verzachtende) maatregelen.

2) Fysieke compensatie.

Dit betreft compensatie van het areaal, waarop na het treffen van mitigerende maatregelen nog nadelige effecten resteren. De fysieke compensatie dient waar mogelijk in de directe omgeving van het aangetaste gebied gerealiseerd te worden. Vereist is een basisinrichting, waarmee de oorspronkelijke kwaliteit op termijn wordt hersteld. Er wordt geen extra toeslag voor tijdelijk kwaliteitsverlies geëist.

3) Financiële compensatie.

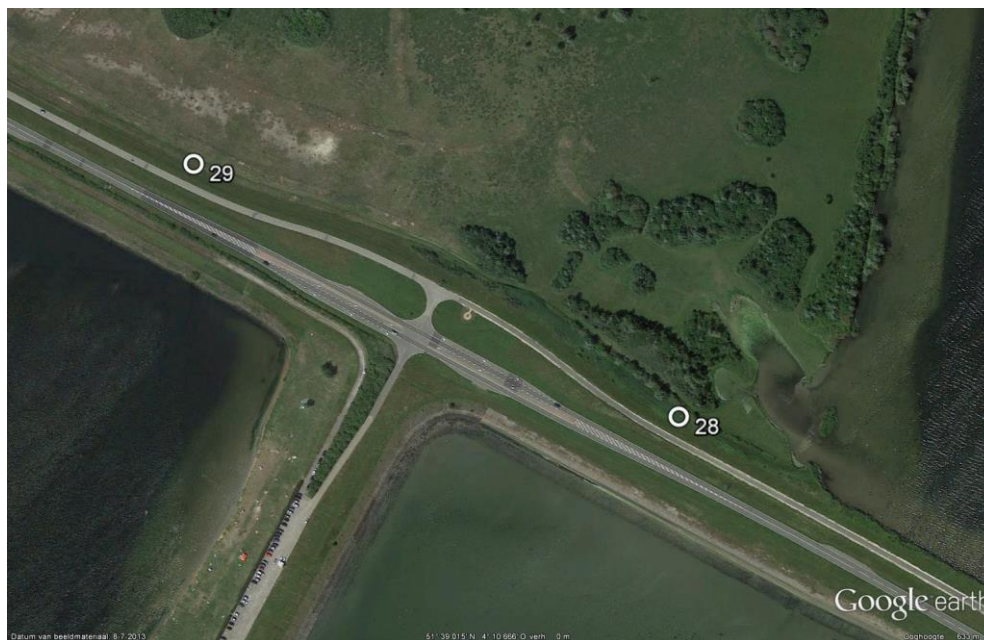
Dit is slechts aan de orde voor zover directe fysieke compensatie door de initiatiefnemer redelijkerwijs niet of slechts ten dele mogelijk is. De financiële compensatie omvat het voor verwerving en inrichting benodigde bedrag. Dit bedrag zal als provinciaal budget gelabeld ondergebracht worden in het Groenfonds.

De kosten voor mitigerende en compenserende maatregelen maken deel uit van de totale projectkosten en komen geheel voor rekening van de initiatiefnemer. De plannen voor daadwerkelijke uitvoering van de compensatie dienen gelijktijdig met de plannen voor de ingreep in procedure te worden gebracht. De provincie zal slechts instemmen met de ingreep indien de hiervoor beschreven compenserende maatregelen zijn gewaarborgd en de economische uitvoerbaarheid ervan is aangetoond.

Compensatielocaties dienen gevonden te worden buiten de waardevolle gebieden, waarvoor het compensatiebeginsel geldt. Door compensatie mag geen aantasting van andere waardevolle gebieden plaats vinden (voorkomen domino-effect).

Compensatie binnen begrensde maar nog niet ingerichte natuurontwikkelingsgebieden van de herijkte EHS is mogelijk, voor zover het netto-areaal van de herijkte EHS (bestaande en nieuwe natuur) uiteindelijk in stand blijft.

Afwegingskader

Figuur 2 De turbines 28 en 29 die deels in de EHS worden geplaatst.

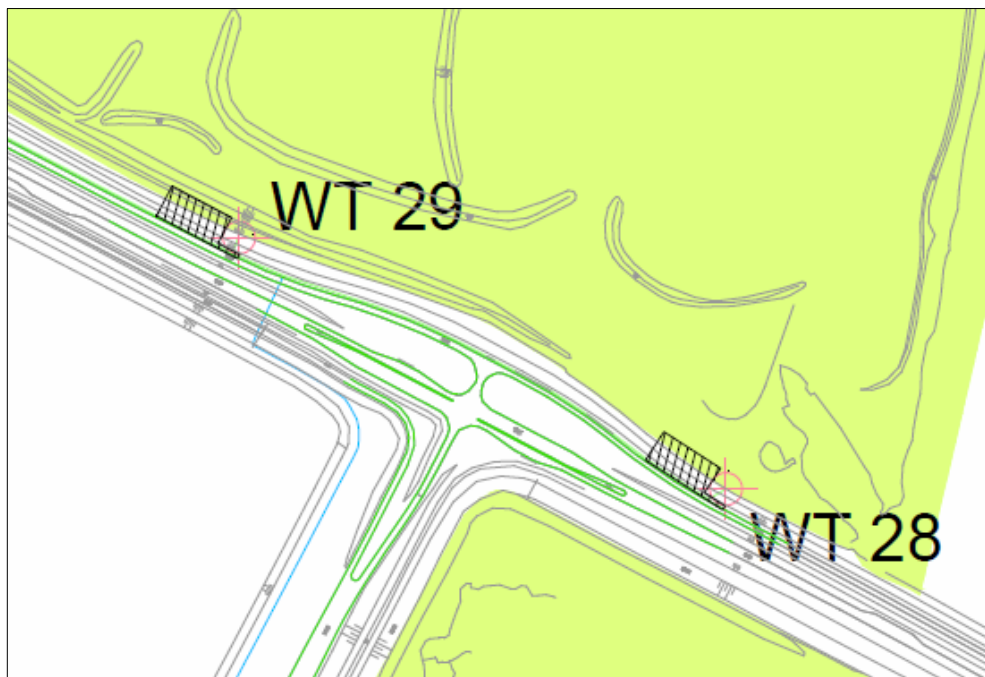
Voor windpark Krammer geldt dat een tweetal turbines voor een deel zijn geprojecteerd binnen de bestaande begrenzing van de EHS (zie figuur 2). Als gevolg van de uitvoering van het plan vindt een fysieke aantasting plaats waarvoor compensatie moet worden toegepast. In overleg met Provincie Zeeland en het Zeeuws Landschap, die optreedt als gebiedsbeheerder van het EHS gebied Plaat van de Vliet, is een voorstel uitgewerkt voor compensatie middels een ecologische kwaliteitsverbetering binnen het bestaande EHS gebied. Met deze vorm van compensatie wordt bereikt dat binnen de bestaande begrenzing van de EHS natuur wordt gerealiseerd die overeenkomt met de van toepassing zijnde natuurdoeltypen. Op deze manier wordt het verschil tussen de beoogde en de daadwerkelijke staat van het EHS gebied weggenomen. Dit betreft een vorm van fysieke compensatie die aansluit bij de doelstelling van de provincie ten aanzien van soortenbescherming en biodiversiteit. In het omgevingsplan is vastgelegd dat de kwaliteit van bestaande natuurgebieden verbeterd dient te worden, waarbij verdroging, vermesting en versnippering de grootste knelpunten zijn.

Het compensatievoorstel wordt navolgend verder toegelicht.

Voorstel

Wat is te compenseren bij de bouw van een turbine?

Als gevolg van de bouw van een tweetal windturbines (28 en 29) en de aanleg van bijbehorende kraanopstelplaatsen vindt fysieke aantasting van het bestaande EHS gebied plaats. De oppervlakte van dit gebied bedraagt maximaal 1.500 m². Het effect bestaat uit directe aantasting van waardevolle vegetatie. (zie figuur 3).

Figuur 3 Begrenzing EHS in relatie tot kraanplaatsen en fundering windturbine 28 en 29

Daarnaast wordt een deel van het bestaande EHS gebied, parallel aan de N257, mogelijk negatief beïnvloed door verstoring als gevolg van de aanwezigheid van de windturbines. Voor maximaal vijf turbines geldt dat overdraai ontstaat over EHS gebied (zie figuur in de bijlage). Het verstoringseffect hangt af van de aard van de natuur. Het verstoringseffect op flora zal gering tot nihil zijn. Er kunnen wel effecten op dieren optreden. Deze zijn vooral het gevolg van het oprichten van een hoog element dat bovendien door de beweging extra verstorend kan werken. Verder speelt verstoring door onderhoud en reparatie een rol.

De effecten van deze verstoring als gevolg van de aanwezigheid van windturbines zijn niet eenvoudig te voorspellen en afhankelijk van de verhoudingen van de natuurlijke elementen. Het betrokken gebied is geen broedgebied voor kwetsbare weidevogels. Er broeden wel enkele vogelsoorten zoals broedvogels van droge gronden en bosschages. De verwachting is dat direct onder de turbine het aantal broedvogels nihil zal zijn. Vervolgens zal er een overgangsgebied zijn tot een afstand waarop helemaal geen effect valt te verwachten.

De verstoringseffecten in het gebied leiden mogelijk tot een afname van aantallen vogels van soorten die buiten de broedtijd in het gebied foerageren. De afstand

waarbinnen verstoring kan plaatsvinden is lastig in te schatten, maar wordt globaal gelijk gesteld aan de overdraai van de windturbines boven het natuurgebied.

In de ecologische onderzoeken die zijn uitgevoerd in het kader van het MER voor windpark Krammer en de vergunningaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet is echter geconcludeerd dat de overdraai van windturbines niet leidt tot significant negatieve effecten op de natuurwaarden in het gebied. Voor de effecten op het Natura-2000 gebied (verstoring) wordt een vergunning aangevraagd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

Uitkomst van het vooroverleg met provincie Zeeland is dat, mede op basis van de ecologische onderzoeken die hebben plaatsgevonden, EHS compensatie van toepassing is op de fysieke aantasting van EHS gebied met een maximale oppervlakte van 1.500 m². Hiertoe is een overeenkomst gesloten tussen initiatiefnemers van Windpark Krammer en provincie Zeeland.

Compensatiemogelijkheden

De meest directe compensatie bestaat uit oppervlakteherstel. In principe dient een oppervlakte te worden gecompenseerd door aanleg van een zelfde type natuurgebied op een andere locatie.

Soms is dit niet mogelijk en wordt gekozen voor kwaliteitsverbetering. In het betreffende EHS gebied is sprake van opgespoten kalkrijke zandgronden. In principe is het wel mogelijk deze op een nabijgelegen plaats te realiseren, maar dan is het vrijwel onvermijdelijk dat de compensatie effect heeft op andere natuurwaarden en er compensatie voor de compensatie moet komen. Het lijkt geen praktische oplossing. Om die reden is gekozen voor kwaliteitsverbetering binnen het bestaande EHS gebied Plaat van Vliet.

Delen van het natuurgebied Plaat van de Vliet raken begroeid met bomen en duindoornstruweel. Het effect hiervan is zowel een eutrofiering / humificering als het vormen van een barrière in het open landschap. Door kapwerkzaamheden met opruimen van het materiaal worden deze ontwikkelingen geremd. Daarnaast wordt de bodem teruggebracht op een hoogteniveau wat geschikt is voor de ontwikkeling van natte duinvegetatie. De plaats waar deze ontwikkelingen kunnen plaatsvinden zijn schematisch aangegeven in figuur 4 (gele cirkel).

Van de afgegraven grond wordt een eiland gevormd binnen de oeververdediging zoals schematisch is aangegeven in figuur 4 (rode cirkel). Het eiland kan een vestigingsplaats worden voor de Noordse Woelmuis en / of rustgebied voor watervogels.

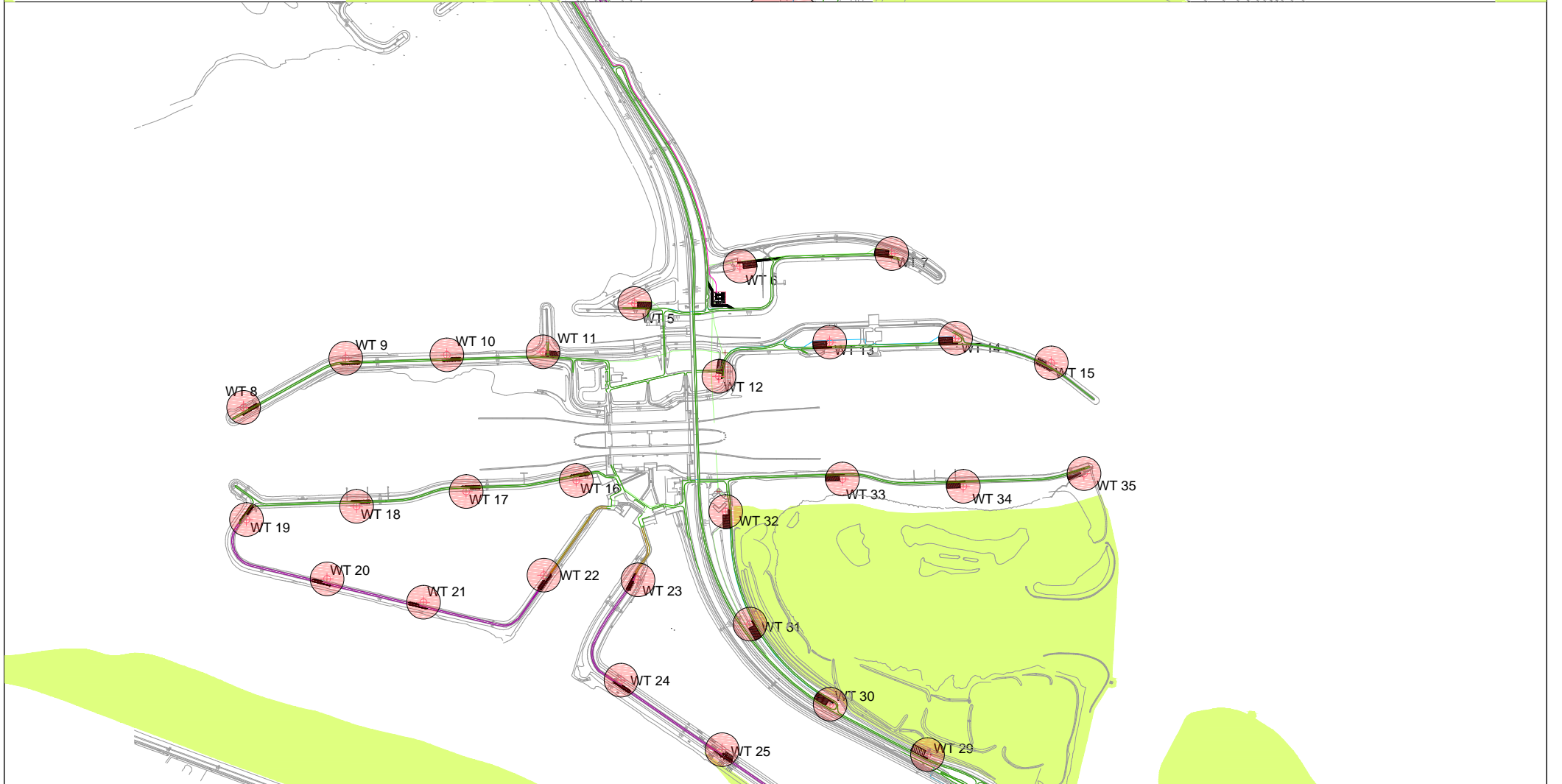
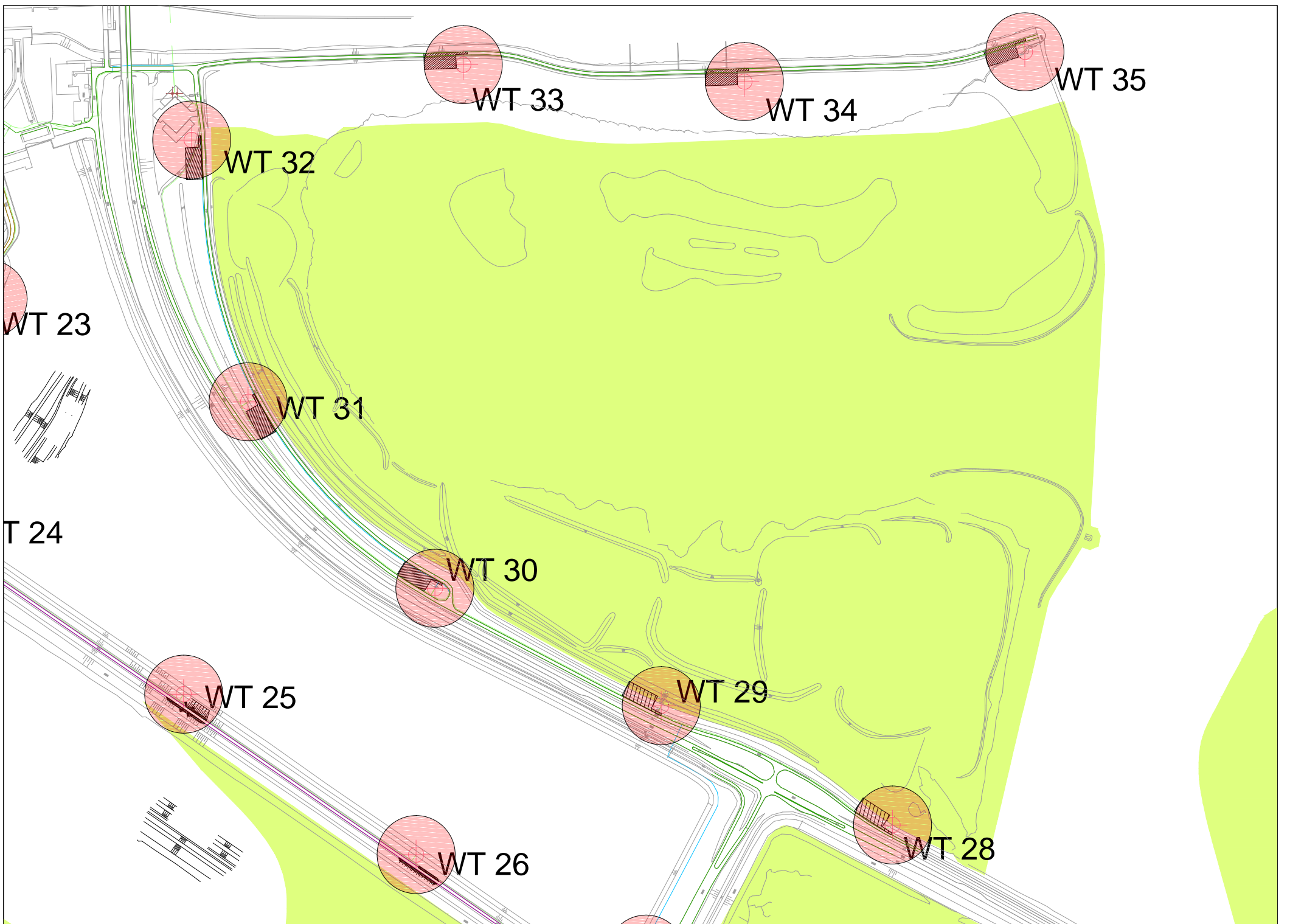

Figuur 3

Gebied waar de compensatie in de vorm van kwaliteitsverbetering kan plaatsvinden. In geel, schematisch, het gebied waar de kapwerkzaamheden en bodemverlaging kan plaatsvinden. In rood, schematisch, de plaats waar met de overtollige grond een eiland kan worden gecreëerd.

De basis voor de compensatieopgave bestaat uit een oppervlakte van 1.500 m². Voor de inrichting van compensatielocaties wordt door de provincie, in geval van financiële compensatie, een standaard bedrag gehanteerd per hectare. De initiatiefnemer is bereid om, in het kader van goed nabuurschap, aanvullend op het standaardbedrag voor de inrichting van 1.500 m² natuurgebied, een substantieel bedrag beschikbaar te stellen dat een veelvoud vormt van het standaard bedrag. Hiermee kan een veel groter gebied dan 1.500 m² worden heringericht. Hiermee wordt tevens zeker gesteld dat in het EHS gebied Plaat van de Vliet, per saldo een ecologische kwaliteitsverbetering wordt bereikt. Deze afspraken zijn vastgelegd in een overeenkomst tussen initiatiefnemer en provincie. Met het compensatievoorstel wordt naar voldoening van de provincie invulling gegeven aan de compensatieopgave.

De uiteindelijke oppervlakte van het compensatiegebied is afhankelijk van de maatregelen die in samenwerking met de gebiedsbeheerder, Stichting Het Zeeuwse Landschap, volgens voornoemde principes worden uitgewerkt.

**Windpark Krammer
EHS Gebieden**

- WT 20 Windturbine met nummer
- Rotordiameter max. 122 meter
- EHS-gebied

